

Till
Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Diarienummer
U2022/01678

YTTRANDE ÖVER PROMENORIA "Etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning" (U2022/01678)

Förbundet Humanisterna har anmodats att yttra sig över rubricerat ärende. Humanisterna kommer i detta yttrande endast att kommentera nedanstående berörda aspekter av betänkandet.

SAMMANFATTNING

Humanisterna välkomnar ett etableringsstopp för skolor med konfessionell inriktning, men anser inte att detta förslag är tillräckligt för att värna barns och elevers egna religions- och övertygelsefrihet. Även befintliga skolor med konfessionell inriktning bör fråntas rätten att ha konfessionell inriktning. Det bör inte heller vara tillåtet att förskolor har en konfessionell inriktning.

Humanisterna tillstyrker:

- förslaget om ändring av skollagen.

KOMMENTARER

Etableringsstopp

Barn och elever har rätt till en självständig religions- och övertygelsefrihet. När föräldrar åt sina barn väljer en skola eller förskola med konfessionell inriktning begränsas alltid denna frihet. Detta oavsett av hur omfattande regelverket och kontrollerna är för att tillgodose barnets rättigheter. Den ensidiga religiösa påverkan som förekommer i skolor och förskolor med konfessionell inriktning försvårar för eleverna att forma sin egen tro och övertygelse.

Därför är ett etableringsstopp för skolor med konfessionell inriktning ett förslag i rätt riktning, men det hade varit mycket bättre om regeringen valt att förbjuda konfessionell inriktning i alla fristående skolor och förskolor och infört samma regler som redan idag gäller för kommunala skolor - att hela skoldagen ska vara fri från konfessionella inslag.

Skolan ska vara en mötesplats för elever med olika bakgrunder och inte sortera in elever utifrån deras föräldrars livsåskådning. Religiösa friskolor och förskolor bidrar till att dela upp och segregera utifrån livsåskådning på ett sätt som försvårar integration och möjligheterna för elever att möta och skapa förståelse för barn med andra perspektiv, åsikter och övertygelser. Promemorians argumenterar på ett rimligt och välunderbyggt sätt för att ett etableringsstopp är nödvändigt, men den är inte tillräcklig.

Att stanna vid ett etableringsstopp betyder att staten inte kommer vara livsåskådningsneutral och inte lever upp till sekularismens principer. Livsåskådningar som det närmaste året inte har resurser att starta en skola med konfessionell inriktning kommer framöver vara diskriminerade av staten.

Humanisterna är därtill oroadade att den utdragna lagstiftningsprocessen kommer innebära en tillväxt av religiösa friskolor. Om ett etableringsstopp införs först den 1 januari 2024 finns det stor risk att många skolor fram till dess kommer registrera en konfessionell inriktning.

Frivillighet i förskola

Promemorians förslag och Regeringens proposition 2021/22:157 om skärpta krav för att tillgodose frivillighet vid deltagande i konfessionella inslag går i rätt riktning, men är otillräckligt.

I lagförslaget (7 c §) står det: *Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn är införstådda med detta.*

Det är inte rimligt att barn i förskoleålder kan ge ett informerat samtycke, att de varit delaktiga och uttrycka sin mening i denna fråga. Tillsyn av frivilligheten kommer vara svår att utföra. För att uppnå ett bättre skydd av barnens egna religions- och övertygelsefrihet bör inte förskolor med konfessionell inriktning tillåtas.

HUMANISTERNA

David Rönnegård
Ordförande
david.ronnegard@humanisterna.se
076-552 48 18

Ulf Gustafsson
Förbundssekreterare
ulf.gustafsson@humanisterna.se
076-305 06 02